

Prisustvo oro-facijalnih disfunkcija kod predškolske dece u Srbiji

19. KONGRES STOMATOLOGA SRBIJE/ 1-3. oktobar 2020.

Autori: Marković Evgenija¹, Petrović Bojan², Perić Tamara¹, Vuković Ana¹, Kilibarda Biljana³ Marković Dejan¹

¹Stomatološki fakultet, Univerzitet u Beogradu, ² Medicinski fakultet, Univerzitet Novi Sad, ³ Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“

- **Uvod** Odstupanje od normalnog razvoja oro-facijalnog sistema doprinosi razvoju malokluzija. Položaj i funkcija jezika, poremećaj oro-facijalnih funkcija, kao što su disanje i gutanje, odgovorni su za oblikovanje dento-alveolarnog kompleksa. Poremećaji u funkciji obično nastaju u najranijem životnom dobu i doktori stomatologije koji su uključeni u stomatološku zaštitu dece su u mogućnosti da prvi zapaze odstupanje od normalnog obrasca rasta. Ukoliko postoji dobra saradnja sa ortodontima, moguće je na vreme započeti sa interceptivnim merama. U periodu mlečne i rane mešovite denticije moguće je sprečiti ili ublažiti pojavu kranio-facijalnih, kao i dento-alveolarnih nepravilnosti koje, ukoliko se ne uoče na vreme, kasnije zahtevaju dugotrajno ortodontsko lečenje. Odkikavanje od loših navika, kao i uspostavljanje somatskog gutanja, pravilnog položaja i funkcije jezika, normalnog govora i disanja kroz nos, prioritet su u ranom razvojnom periodu deteta.
- **Cilj** istraživanja bio je da se evidentiraju parametri koji ukazuju na poremećaj oro-facijalnih funkcija, mogući razvoj ili već postojeću malokluziju kod predškolske dece, pregledom koji sprovode specijalisti dečije stomatologije.
- **Materijal i metod** Epidemiološka studija je sprovedena u okviru projekta „Program unapređenja oralnog zdravlja dece i omladine u Republici Srbiji“, podržanom od strane Ministarstva zdravlja Srbije. Trideset i tri doktora stomatologije koji su uključeni u stomatološku zaštitu dece i omladine obučeno je o načinu ispitivanja i evidentiranja oro-facijalnih funkcija i disfunkcija, prisutnim lošim navikama, kao i poremećajima okluzije. U ortodontskom kartonu evidentirani su parametri koji ukazuju na odstupanja od normalnog obrasca rasta dento-alveolarnog kompleksa. Pregledano je 1954 dece uzrasta 5—6 godina. Statistički su obrađeni podaci iz 704 popunjena ortodontska kartona.
- **Rezultati** Popunjen ortodontski karton je evidentiran kod 36% od ukupnog broja pregledane dece. Prisutnost nenutritivnog sisanja zabeleženo je kod 5,2% dece, infantilno gutanje i otvoren zagrižaj kod 3%. Sapet jezik različitog stepena izraženosti uočen je kod 4,1%, a disanje kroz usta zabeleženo je kod 3,2% dece.
- **Zaključak** Ukupan broj popunjenih ortodontskih kartona je nizak u odnosu na broj pregledane dece. Specijalisti dečije stomatologije su, uz adekvatnu obuku, u mogućnosti da doprinesu ranom otkrivanju oro-facijalnih disfunkcija. Neophodna je kontinuirana edukacija i motivacija doktora stomatologije koji su uključeni u stomatološku zaštitu dece radi poboljšanja detekcije poremećaja u razvoju dento-alveolarnog kompleksa.

Autori izjavljuju da ne postoji sukob interesa. Rezultati istraživanja su deo projekta „Program unapređenja oralnog zdravlja dece i omladine u Republici Srbiji“